

Mentides pietoses

Joan de Sagarra

“**A**mic de Mauthausen destitueix el seu president perquè no va estar mai en un camp nazi.” Aquest era, amb lleugeres variants, el titular que apareixia en els periòdics barcelonins el matí del passat 11 de maig. La notícia coincidia amb els actes commemoratius del final de la Segona Guerra Mundial i de l'alliberament dels camps d'extermini nazis.

El resident destituït era un llibertari de vuitanta-quatre anys, Enric Marco, que el 1978 havia falsejat la seva biografia. Enric Marco va ser detingut per la Gestapo quan tenia dinou

XAVIER GARRIGÓN

anys, però no va ser internat mai al camp de Mauthausen ni posteriorment al de Flossenbürg, com afirmava. Aquell mateix matí, els oients de Catalunya Ràdio van tenir l'ocasió d'escoltar el llibertari Enric Marco en un patètic intent de justificar la seva conducta. Després de demanar disculpes als seus companys de l'Amical de Mauthausen i a totes les persones a les quals hagués pogut ofendre, Enric Marco va afirmar que, malgrat la seva edat, es troba amb prou salut i bon ànim per donar testimoni de l'horror nazi, contràriament a altres companys de l'Amical Mauthausen que, desgraciadament, han desaparegut o no es troben en condicions de poder testimoniar. És a dir, que Enric Marco actuava per cortesia i per pietat, mentia pietosament. Davant la notícia que la Generalitat catalana ha iniciat els tràmits per retirar-li la Creu de Sant Jordi, algun oient de Catalunya Ràdio va suggerir que no ho fessin. Al capdavant, afirmava, Enric Marco havia mentit per una causa justa i, a més, havia mentit molt bé: “Ningú no ha treballat per l'Amical Mauthausen com ell”, afirmaven els seus antics companys.

El detall que més em crida l'atenció d'aquest lamentable esdeveniment és, en primer lloc, que durant 27 anys ningú no hagi desemmascarat Enric Marco ni li hagi passat pel cap que

aquest home podia estar mentint, i, en segon lloc, que el mateix Marco, si, com afirma, actuava de bona fe, no s'hagués adonat del perill que corria en cas de ser descobert per un negacionista. En tot cas, la inconsciència i l'ego d'Enric Marco són impressionants.

Perquè alguna cosa devia saber Enric Marco dels negacionistes –els qui neguen les cambres de gas–, quan interpretava tan convincentment el seu personatge i descrivia tan bé la seva circumstància concentracionària. Els negacionistes menteixen per maldat, però la seva feina bruta es nodreix d'un

munt de mentides pietoses (i polítiques). Els negacionistes es nodreixen de mentides tan ben intencionades com la del corresponsal de *Le Monde* en el judici de Nuremberg (el gener del 1947), el qual, per accentuar l'horror nazi, va elevar el nombre de les víctimes dels camps d'extermini a... 22 milions! Es nodreixen de nyaps com els realitzats pels comunistes polonesos que van “reconstruir”, després del 1945, les cambres de gas del camp d'Auschwitz. Es nodreixen d'aberracions d'origen polític, com aquell cartell que durant un munt d'anys (fins al 1990) es podia llegir, en vint idiomes, al camp de Birkenau i en què es deia que, entre 1940 i 1945, “4 milions d'homes, dones i nens van ser torturats i assassinats pels carnisseros de Hitler”. Cap al·lusió als jueus, a l'Holocaust

“Avui, els negacionistes són una minoria –gens menyspreable–, però demà, quan desapareguin definitivament les darreres víctimes d'aquell horror, la bèstia es podria fer molt grossa. Centenars, milers de persones sensibles i pietoses, com Enric Marco, li donen menjar”

(a més del fet que aquests “4 milions” eren, en realitat, un milió i mig).

Es menteix per maldat i es menteix per pietat; per fer mal i per alleujar el dolor. Avui, els negacionistes són una minoria –gens menyspreable–, però demà, quan desapareguin definitivament les darreres víctimes d'aquell horror, la bèstia es podria fer molt grossa. Centenars, milers de persones sensibles i pietoses, com Enric Marco, li donen menjar.